

Akademický rok 2021/2022

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Vasil Burak

Název práce: Design a vývoj nástrojů pro rozšířené použití platformy Are.na

Slovní hodnocení:

Ahoj Vasile,

jak ve své práci zmiňuješ, během studia jsi využil příležitost přemýšlet, co se chceš naučit, a kontinuálně se věnovat věcem, které ti dávají smysl. Jako designér se téměř na denní bázi pohybuješ v digitálním prostředí nejen při běžné interakci, ale i při své práci. Rozhodl ses proto, že chceš toto prostředí nejen pasivně užívat, ale i aktivně formovat – naučit se programovat.

Během svého působení v AGD1 jsi se stal součástí malé, rozrůstající se komunity lidí – AGDX. Jejich členové se mj. dlouhodobě podílejí na rozvoji fyzického a virtuálního prostoru ateliéru. Významná část spolupráce a komunikace probíhá online na existujících platformách *Are.na* (místu pro ukládání obsahu a propojování nápadů) a *Discord* (komunikačním softwaru pro komunity), které v textu jednoduše a srozumitelně popisuješ. Ty sám jsi jejich aktivním uživatelem, což ti umožnilo identifikovat jejich limity – mj. jejich oddělenost, znemožňující přenos dat mezi nimi. Zároveň však zmiňuješ, že pro tvoji současnou workflow jsou de facto vyhovující a jejich využití chceš „pouze“ rozšířit vývojem vlastních nástrojů, pro potřeby své a své komunity.

Tvá práce má dvě hlavní části. První je design a vývoj bota rozšiřujícího použití aplikace *Discord* – Arnieho, druhou je nástroj pro rozšíření platformy *Are.na* – A.CMS. Jejich vývojem řešíš vzájemné propojení, jinak soliterních platforem, což je imho důležitý aspekt tvé práce. Je důležité zmínit, že Arnie a A.CMS jsou produkty tvé dlouhodobé kontinuální práce a učení se. Oceňuji, že jsi se rozhodl své vědomosti a dovednosti prakticky využít nejen pro sebe, ale i pro svoji komunitu. Tvé nástroje budou přínosné i jiným uživatelům *Areny* a *Discordu*, narážejícím na podobné limity. Jejich vývoj proto dává smysl.

Pozitivně vnímám tvé rozhodnutí při vývoji softwaru vycházet ze své vlastní zkušenosti. To je samo o sobě dobrým předpokladem k vytvoření funkčního nástroje pro sebe, ale i pro skupinu uživatelů, jejichž potřeby jsi schopen dobře identifikovat. Jsi skutečným designérem digitálního prostředí, ve kterém se pohybuješ. Pragmaticky a logicky ses rozhodl své nástroje vyvíjet a používat jako rozšíření již existujících, s jejichž fungováním a principy souzníš. Vždy je jednodušší vytvořit minimální produkt, který můžeme snadno měnit a vyvíjet.

Při práci využíváš metody DIY a vývoj a design tvých nástrojů je bootstrapovaný, tzn. že nemusíš pracovat na základě cizích očekávání na výsledek nebo časového tlaku. To logicky ovlivňuje průběh tvé práce – postupuješ po dílčích krocích, občas tápeš, zasekneš se na technickém řešení atp.

Vyvíjený bot Arnie rozšiřuje užívání *Discordu* a propojuje jej s *Are.nou* – umožňuje obsah publikovaný na komunikační platformě jednoduše ukládat do uzavřených nebo otevřených sbírek. Data, která by se jinak ztratila v streamu zpráv na *Discordu*, tak může uživatel uložit do své nebo kolektivní sbírky na *Are.ně*, aniž by musel opustit prostředí chatu. Pro užívání Arnieho je potřeba znát prostředí zmíněných nástrojů a pochopit, jak fungují tzv. boti. Uživatel může Arnieho jednoduše ovládat několika příkazy, které jsou díky jednoduchému a čistému řešení snadno pochopitelné. Archivace a přenos dat se tak automatizuje a zjednodušuje. Interface se odvíjí přímo od prostředí chatu a jeho funkce.

Nástroj A.CMS umožňuje *Are.nu* využít jako CMS pro webovou šablonu. Díky tomu mohou uživatelé, i bez znalosti programování, vytvářet jednoduché webové stránky. Hlavní přínos u tohoto nástroje vidím v tom, že rozšiřuje funkce platformy, kde uživatel primárně pracuje se strukturou dat a napříč časem buduje svoji databázi. Až následně je transformuje do různých vizuálních kontextů – rozšiřuje jejich využití ve chvíli, kdy potřebuje. Čtyři nabízené šablony mají čistou podobu, bez zbytečných vizuálních spekulací, která je postavena na dobré čitelnosti a práci se zobrazováním různého druhu dat (textu, obrázků, odkazů atp.).

Silnou stránkou práce je možnost využití obou nástrojů vzájemně provázaných. Jako uživatel budu moct jednoduše komunikovat se svojí komunitou, z příspěvků si budovat vlastní i kolektivní archiv dat a na nich stavět webovou stránku. Pomocí několika málo kroků, v nástrojích, které už dobře znám.

V době psaní posudku mám k dispozici testovací verzi nástroje A.CMS, která je publikovaná k vyzkoušení na platformě *GitHub*, jeho zprovoznění proto není příliš uživatelsky přístupné a vyžaduje základní znalost programování. Arnie byl představen v nepublikovaném prototypu, což je, myslím, škoda. Dovedu si představit, že sdílením minimálních a méně komplexních prototypů (včetně všech jejich nedokonalostí) jsi mohl získat cennou zpětnou vazbu, která by ti pomohla vývoj posunout.

Jako potenciální uživatel bych ocenila důkladnější popis obou nástrojů ve tvé dokumentaci. U A.CMS bys například mohl vizuálně porovnávat, jak se data z *Are.ny* propisují do tvé webové šablony. K lepšímu pochopení by mi pomohlo například stručné DEMO video s popisky nebo videotutorial. Jejichž použití bych určitě zvážila, pokud budeš chtít oba nástroje šířit dál.

Textová a obrazová dokumentace je místy krkolomná, čtenář*ka si musí některé funkce a interakce s nástroji víceméně domýšlet a hádat. Strohost textu je občas na úkor srozumitelnosti, což je škoda, protože jinak jsou oba nástroje imho jednoduché pro pochopení a používání. Některé části textu bych ocenila plynuleji

propojené a nebála bych se být více konkrétní při formulaci tvých hodnot, východisek a příkladů praktického využití nástrojů. Celkově se ale text čte dobře a výše zmíněné nepovažuji za zásadní překážku.

Vím, že na projektu s různou intenzitou pracuješ dlouhodobě a je samozřejmé, že je vše stále ve vývoji. Myslím si, že tvá bakalářská práce je dobrým příkladem dlouhodobé a komplexní práce v rámci kolektivu AGDX, s cílem vytvořit pro něj zdravé a funkční online prostředí. Oceňuji, že jsi čas a prostor, který ti AGD1 poskytl, využil smysluplně.

Otázky k rozpravě:

Otázky k Arniemu:

- Jak je řešená situace, kdy je součástí zprávy na *Discordu* více druhů dat (např. text + URL), jak se data uloží na *Are.nu*?
- Jak se zobrazí data na *Discordu* v případě, že je k „blocku“ na *Are.ně* připojený název, popis, komentáře?
- Jak jsou řešeni „collaborators“ ve chvíli, kdy nový „channel“ na *Are.ně* vytvářím v prostředí *Discord*?

Otázka k A.CMS:

- Jak pracuješ ve svých šablonách s názvy, popisky a komentáři, které mohou být k „blocku“ připojené?
- Jak bys sám zhodnotil svoji práci, povedlo se ti dosáhnout svých cílů, pokud sis nějaké určil?
- Jaké jsou tvé další plány s vývojem Arnieho a A.CMS?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

MgA. Barbora Fišerová

Datum: 29. 5. 2022

(Podpis oponenta)